

Sygn. akt V U 417/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 czerwca 2015 r.

Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Legnicy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Krzysztof Głowczyński

Protokolant: star. sekr. sądowy Magdalena Pańków

po rozpoznaniu w dniu 16 czerwca 2015 r. w Legnicy

sprawy z wniosku E. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

o emeryturę

na skutek odwołania E. M.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L.

z dnia 9 marca 2015 r.

znak (...)

oddala odwołanie

sygn. akt VU 417/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 marca 2015 r., znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił wnioskodawcy E. M. prawa do emerytury, gdyż wnioskodawca nie udowodnił 25-letniego okresu składkowego i nieskładkowego oraz nie osiągnął wymaganego wieku emerytalnego.

Wnioskodawca E. M. dnia 24 kwietnia 2015 r. wniósł od powyższej decyzji odwołanie, domagając się zaliczenia do ogólnego stażu ubezpieczeniowego okresu pracy w gospodarstwie rolnym rodziców od 20 stycznia 1973 r. do 14 września 1975 r. Wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji poprzez przyznanie mu prawa do emerytury i o zasądzenie na jego rzecz od organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego.

W odpowiedzi na powyższe odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. wniósł o jego oddalenie, argumentując jak w zaskarżonej decyzji.

Sąd ustalił, co następuje :

Wnioskodawca E. M. ur. dnia (...) wiek 60 lat ukończy z dniem (...) oraz nie był członkiem OFE.

Na dzień 1 stycznia 1999 r. ubezpieczony udowodnił 23 lata, 3 miesiące i 2 dni stażu pracy, w tym 21 lat, 7 miesięcy i 9 dni pracy w warunkach szczególnych przy pracach wymienionych w dziale XIV, pod pozycją 16 wykazu A,

stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43).

B e z s p o r n e.

Po ukończeniu 16-stego roku życia, w okresie od 20 stycznia 1973 r. do 14 września 1975 r. wnioskodawca mieszkał w gospodarstwie rolnym swoich rodziców – B. i J. M., położonym w R. w powiecie L. Rodzice posiadali 6,11 ha gruntów. Łącznie z gruntami dzierżawionymi uprawiali 10 ha.

Praca na gospodarstwie rolnym polegała w spornym okresie na uprawie buraków cukrowych i ziemniaków oraz hodowli ok. 5-6 krów, ok. 10 świń i drobiu – kur, gęsi i kaczek. Prace polowe wykonywane były głównie ręcznie. Gospodarstwo było zaopatrzone w jeden ciągnik i kopaczkę do ziemniaków. Buraki i część ziemniaków sprzedawano na skupie. Krowy były wypasane na łąkach, dojrone były ręcznie. Krowy wymagały wywożenia obornika dwa razy dziennie, rano i wieczorem. Boksy świń czyszczono średnio raz na dwa dni. Z sianokosów uzyskiwano pokarm dla zwierząt. Dodatkowo świniom przygotowywano ziemniaki w parowniku. Zwierzęta zimą karmiono dwa razy dziennie.

Na gospodarstwie w spornym okresie pracowali rodzice wnioskodawcy, wnioskodawca oraz jego starszy o 5 lat brat W. M. – z przerwą na służbę wojskową, którą odbył od 27 października 1972 r. do 4 października 1974 r. Rodzice wnioskodawcy nie pracowali zawodowo poza gospodarstwem.

Wnioskodawca w latach 1973-1975 był uczniem (...) Szkoły Zawodowej w L. w zawodzie elektromechanik pojazdów samochodowych. Do szkoły dojeżdżał codziennie autobusem. Podróż w jedną stronę trwała ok. 20 minut. Zazwyczaj uczęszczał do szkoły na pierwszą zmianę i wracał do domu na godzinę 14. Na gospodarstwie rolnym rodziców pracował głównie przy obrządki inwentarza żywego w czasie gdy rodzice pracowali w polu. Wyprowadzał krowy na pastwiska, zaganiał je do obory, czyścił obornik, przygotowywał im pokarm, także zimą. Karmił też świnie i drób. W razie potrzeby pomagał rodzicom przy wykopkach, plewieniu buraków i ziemniaków i sianokosach. Krowy doła ręcznie matka wnioskodawcy. Prace na gospodarstwie rodziców wnioskodawca wykonywał codziennie, w różnym wymiarze czasu, zależnie od zakresu aktualnie koniecznych prac, średnio w wymiarze ok. 4 godzin dziennie.

Dnia 13 lutego 2015 r. wnioskodawca złożył pierwszy wniosek o emeryturę.

W wyniku jego rozpoznania, ZUS Oddział w L. wydał decyzję odmowną z dnia 9 marca 2015 r., zaskarżoną w niniejszym postępowaniu.

D o w ó d: akta emerytalne ZUS :

- wniosek – k. 1-4;
- o świadczenie z dn.10.12.2012 r. – k. 11 ,
- wyjaśnienia do wniosku z dn. 13.02.2015 r. ;
- decyzja z dn. 9.03.2015 r. - k. 22;

akta sądowe:

- kserokopia zaświadczenia Archiwum z dn. 11.12.2012 r. , – k. 6 i 7;
- kserokopia książeczki wojskowej W. M. – k. 26;
- zeznania świadków: I. R. – k. 27v , e-protokół z dn. 16.06.2015 r. : 00: 05:47 – 00: 17:00 ; M. B. - k. 27v , e-protokół j.w . : 00: 17:01 – 00: 30:00 ;
- przesłuchanie ubezpieczonego – k. 27v , e-protokół j.w . : 00: 31:13 – 00: 39:00 .

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie.

Wnioskodawca domagał się przyznania mu prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym na podstawie art. 184 w zw. z art. 39 ustawy emerytalnej.

Zgodnie z treścią przepisu art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 r. przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40 wskazanej ustawy, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 65 lat - dla mężczyzn oraz okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27 tj. 25 lat dla mężczyzn. Emerytura, o której mowa, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., będącym pracownikami, o których mowa w ust. 2-3, zatrudnionymi w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przysługuje emerytura w wieku niższym niż określony w art. 27 pkt 1. Wiek emerytalny, o którym mowa we wskazanym artykule, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie których osobom zatrudnionym w szczególnych warunkach przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie przepisów dotychczasowych, tj. rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia pracownik, który wykonywał pracę w szczególnych warunkach, wymienione w wykazie A, nabywa prawo do emerytury, jeżeli spełnia łącznie następujące warunki: osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla mężczyzn oraz ma wymagany okres zatrudnienia 25 lat, w tym co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

W świetle powyższych przepisów odwołanie wnioskodawcy nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na niespełnienie przesłanki osiągnięcia ustawowego wieku emerytalnego.

W przedmiotowej sprawie bezsporne było bowiem, że odwołujący zarówno w dacie złożenia wniosku o emeryturę, jak też dacie wydania decyzji, jak również w dacie wyrokowania, nie miał ukończonych 60 lat (urodził się bowiem 20 stycznia 1957 r.). Nie może więc budzić wątpliwości że odwołujący nie spełnia podstawowego warunku określonego w cytowanym wyżej art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, tj. nie osiągnął wymaganego w nim wieku emerytalnego.

Wobec powyższego dokonywanie ustaleń w przedmiocie czy odwołujący legitymuje się 25 - letnim stażem pracy, okazały się być bezprzedmiotowe. Nawet bowiem uznanie przez Sąd, że odwołujący wymagane ustawą okresy pracy zgromadził, nie mogłoby to skutkować zmianą zaskarżonej decyzji - wobec faktu, że wnioskodawca nie ma ukończonych 60 lat. Tym samym Sąd odstąpił od oceny charakteru pracy wnioskodawcy w gospodarstwie rolnym w podawanym przez niego okresie.

Należy też przypomnieć, że w postępowaniu odrębnym w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych, toczącym się z odwołania od decyzji organu rentowego wydanej na wniosek o przyznanie emerytury lub renty, niedopuszczalne jest przedmiotowe przekształcenie roszczenia (art. 193 k.p.c.) przez żądanie ustalenia tylko niektórych przesłanek warunkujących prawo do świadczenia (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 12 stycznia 2005 r., I UK 160/04, Lex nr 153639). Z kolei w wyroku z dnia 09 lutego 2010 r. Sąd Najwyższy stwierdził, że zgodnie z art. 100 ust. 1 ustawy z 1999 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, prawo do świadczeń określonych w tej ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do jego nabycia. Wówczas też, na wniosek osoby uprawnionej, organ rentowy wydaje decyzją o przyznaniu prawa (art. 116 i 118 ustawy o emeryturach i rentach

z FUS). Niespełnienie przez pracownika ustawowych warunków koniecznych do przyznania świadczenia powoduje wydanie decyzji odmownej. Wydanie takiej decyzji następuje również wtedy, gdy pracownik nie spełnia chociażby jednego z ustawowych warunków niezbędnych do przyznania świadczenia. Ponadto Sąd Najwyższy zauważył, że nie jest dopuszczalne w sprawie z zakresu ubezpieczeń społecznych wydanie wyroku ustalającego spełnienie przez ubezpieczonego niektórych warunków wymaganych do nabycia prawa do świadczenia i przyznającego to świadczenie pod warunkiem spełnienia pozostałych warunków w przyszłości (wyrok SN z dn. 9.-2.2010 r., I UK 262/09, LEX nr 585728).

Przechodząc od w.w. rozważań teoretycznych, które Sąd Okręgowy w pełni podziela, do realiów rozpoznawanej sprawy, stwierdzić należy, że zaskarżona decyzja odpowiada prawu, gdyż bezspornym jest że wnioskodawca nie ukończył 60 lat.

Na marginesie należy dodać, że niniejszy wyrok nie zamyka odwołującemu prawa do ponownego ubiegania się o przyznanie mu prawa do emerytury, po spełnieniu przez niego wszystkich przesłanek określonych w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Z tych względów Sąd w oparciu o art. 477¹⁴§ 1 k.p.c. Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.